

1. september 2023

Kære Lars Løkke Rasmussen,

Det har længe været FN-forbundets klare vurdering, at der fra dansk og anden side ikke bliver gjort tilstrækkeligt for føre udviklingen i Israel-Palæstina konflikten hen imod den to-stats-løsning, som er det erklærede mål vedtaget i FN's Sikkerhedsråd.

Løsningen forudsætter overordnet, at Israel trækker sig tilbage fra de besatte områder, herunder Østjerusalem, og accepterer etableringen af en ligestillet palæstinensisk stat, som også anerkender denne løsning.

Med den nyeste Netanyahu-regering må det stå klart for alle, at den israelske politik går i stik modsat retning af FN-formlen, og i stedet i retning af yderligere annektering og en fortsat bosættelsespolitik. Den israelske regering vil ikke af egen drift tillade palæstinenserne i de besatte områder antydning af lige rettigheder, herunder retten til selvbestemmelse. Der er også forskellige grad af rettigheder for befolkningsgrupperne i selve Israel, med jødiske borgere som de med privilegerede i rettigheder.

Den konference, som FN-forbundet, sammen med Udenrigspolitisk Selskab, Mellemløst Samvirke og Globale Seniorer, afholdt d. 12. maj i år på Christiansborg, forstærkede opfattelsen af at palæstinenserne set såvel gennem folkeretlige som menneskeretlige briller er under uhørt stort pres fra israelsk side, både af regeringen og af bosætterbevægelserne.

FN-forbundet har også bemærket, at der både fra israelske oppositionspolitikere og erfarne diplomater efterspørges handling, som kan sætte en stopper for Israels mere og mere yderligtgående politik. Her henvises især til interviewene i Politiken med Ehud Olmert (23. juli), med Sven Kühn von Burgsdorff (29. juli) og Ian Baruch (6. august)

Vi har ligeledes konstateret, at etableringen af nye illegale bosættelser har været rekordhøj i 1. halvår 2023 med knap 13.000 nye "godkendte" enheder på Vestbredden. En fortsat stigning må forventes med den nylige overflytning af ansvaret for bosættelser fra Forsvarsministeriet til Finansministeriet – også et signal om, at formålet for Israel er annektering af store dele af Vestbredden. Vi ser det som en udenrigspolitisk opgave at være med at stoppe denne udvikling, ligesom blokaden af Gazastriben må bringes til ophør ved international mellemkomst.

FN-forbundet har også noteret sig flere og flere israelske/jødiske provokationer over for andre religioners hellige steder i Israel/Palæstina, mest konkret ved muslimernes hellige områder ved Al Aqsa i det besatte Østjerusalem, men også eksempelvis over for kristne trossamfunds institutioner. Judaisering, nationalt og religiøst, er blevet en forstærket politik fra Israels side.

FN-forbundet ville selvsagt se det som en fordel, også for diplomatiske initiativer, hvis den palæstinensiske side stod samlet om en strategi og havde et nyere demokratisk mandat end tilfældet er. Denne situation må imidlertid ses i lyset af, at der er tale om en meget asymmetrisk konflikt med et militær og økonomisk meget stærkt Israel mod en palæstinensisk nation, som er presset i bund og også af den grund står splittet i forestillingerne om den politiske fremtid – i det omfang de kan få øje på en sådan. Det er heller ikke acceptabelt, at Israel nægter palæstinensere i Østjerusalem at deltage i et valg.

Konklusionerne fra Amnesty International, Human Rights Watch og B'tselem m.fl. om at den undertrykkelse af menneskerettighederne, som palæstinensere på forskellig måde udsættes for fra israelsk side, er apartheidlignende, ser FN-forbundet grundlæggende som overbevisende. Vi har også noteret os, at FN's menneskerettighedsrapportører og FN's menneskerettighedsråds særlige kommission på området reelt vurderer situationen på samme måde.

Vi opfordrer derfor regeringen til at tage afsæt i disse konklusioner om omfattede og systematisk forskelsbehandling og, gerne i samarbejde med fx de andre nordiske lande, at lægge pres på Israel for en hurtig forandring af de diskriminerende politikker. Alternativt bør Danmark aktivt arbejde for at ICC, Den Internationale Straffedomstol, vurderer om der er brud på Rom-statutten.

Ligeledes er det vigtigt fortsat at være med til at løfte ansvaret for de palæstinensiske flygtninge, især ved at bidrage til at sikre, at UNRWA fortsat har mulighed for at leve op til sine opgaver, men også gennem at stå bag de rettigheder som alle flygtninge har i forhold til hjemvenden eller andre veje ud af en flygtningestatus.

Det er også vigtigt at understøtte det civilsamfund i Palæstina og Israel, som arbejder for bedre rettigheder for palæstinensere, og som sikrer omverdenen et højt vidensniveau om, hvad der foregår. Israels påstand om at navngivne NGO'er skulle støtte terrorisme og den fortsatte tvungne lukning af deres kontorer savner reel baggrund og må ses som et forsøg på at gøre dem tavse. Dette samme må gælde den israelske plan om delvis at konfiskere udenlandske bidrag til NGO'er.

Den FN-baserede folkeret vi bruger i fordømmelsen af Ruslands invasion af Ukraine og vores grundlag for at holde Rusland ansvarlig for adfærd, undladelser og overgreb, er den samme som Israel også skal følge.

Hvis udviklingen i Israel-Palæstina ikke vendes, vil FN-forbundet se det som et nederlag for de folkeretlige og menneskeretlige principper. Det vil både være svigt af de mennesker som konflikten berører, af vigtige internationale principper og af den udenrigspolitik i som Danmark i mange år har stået for med bred opbakning i Folketinget. Et dansk engagement med et forstærket fokus ud fra bl.a. ovenstående vurderinger og anbefalinger, vil efter FN-forbundets opfattelse kunne styrke Danmarks kandidatur til medlemskab af FN's Sikkerhedsråd og samtidig bidrage til at især ikke NATO-lande fastholder fordømmelsen af Ruslands invasion af Ukraine, hvilket kan øge presset på Rusland til at være med til at skabe fred.

FN-forbundet anmoder om at regeringen klart tilkendegiver sin opfattelse af udviklingen og beskriver, hvad den vil gøre for at vende den negative udvikling, som den israelske regering kraftigt har forstærket. Vi ser det som nævnt helt afgørende, at en to-statsløsning igen kan blive et perspektiv

FN-forbundet er naturligvis til rådighed for et møde om denne vigtige sag.

Venlig hilsen

